

Seomra do Mhac léinn – Scéim um Thionóntachtaí an Údaráis Áitiúil Ceisteanna Coitianta

Cad é an Seomra do Mhac léinn – Scéim um Thionóntachtaí an Údaráis Áitiúil?

Ceadaíonn an Scéim do thionóntaí údaráis áitiúil seomra nó seomraí ina dtithe a ligean ar cíós do mhic léinn tríú leibhéal le cead roimh ré ón údarás áitiúil, mar an tiarna talún.

Conas a fheidhmíonn an Seomra do Mhac léinn – Scéim um Thionóntachtaí an Údaráis Áitiúil?

- Ba chóir do thionónta atá ag iarraidh páirt a ghlacadh sa scéim an seomra nó na seomraí ar mian leo a ligean ar cíós a fhógairt ar dtús. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach féidir leis an tionónta seomra a ligean ar cíós ach do mhic léinn tríú leibhéal.
- Is féidir leis an tionónta infhaighteacht an tseomra a fhógairt ar shuíomhanna gréasáin lóistín na mac léinn, ar shuíomhanna gréasáin na gcoláistí agus na n-ollscoileanna agus ar mheáin eile, is féidir tuilleadh eolais a fháil anseo [Seomra do Mhac léinn](#).
- Is coinníoll den scéim é go mbreathnaíonn an mac léinn ar an réadmhaoin agus ar an seomra is mian leo a fháil ar cíós agus go sásaíonn an tionónta agus an mac léinn araon oiriúnacht an tsocraithe maidir leis an réadmhaoin, an tionónta, agus an mac léinn, agus a n-oibleagáidí faoi seach faoin scéim.
- Nuair atá an tionónta agus an mac léinn sásta leis an socrú atá beartaithe, ní mór do gach páirtí iarratas ar leith a dhéanamh chuig an údarás áitiúil ar chead a bheith rannpháirteach sa scéim.
- Mar chuid den phróiseas iarratais, ceanglaítear ar an tionónta agus ar an mac léinn araon dearbhú a shíniú chuige seo.
- Más mian le tionónta níos mó ná seomra amháin a chur ar fáil do mhic léinn ní mór iarratas ar leith a dhéanamh do gach mac léinn.
- Tá foirmeacha iarratais do thionónta agus do mhic léinn ar fáil ó shuíomh gréasáin d'údarás áitiúil.

Is tionónta údaráis áitiúil mé, an bhfuil aon choinníollacha le mo rannpháirtíocht sa scéim?

- Níor cheart go mbeadh aon riaráistí cíosa agat, nó má tá riaráistí ann caithfidh plean íocaíochta a bheith agat;

- Ní mór duit téarmaí agus coinníollacha do chomhaontú tionóntachta a chomhlíonadh;
- Caithfidh do theach a bheith i riocht maith agus dea-choinnithe;
- Ní féidir plódú i do theach a bheith mar thoradh ar rannpháirtíocht sa scéim;
- Ní mór iarratas chun páirt a ghlacadh sa scéim a dhéanamh chuig d'údarás áitiúil agus é a fhaomhadh sula mbogann aon mhac léinn isteach.
- Ní mór duit Scéim Faoiseamh ar Sheomra a Ligean ar Cíos na gCoimisinéirí loncaim a chomhlíonadh chun críocha cánach, is féidir sonraí a fháil anseo [Scéim Faoiseamh ar Sheomra a Ligean ar Cíos na gCoimisinéirí loncaim](#).
- Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go bhfuil an liosta thuas táscach amháin agus féadfaidh údaráis áitiúla aird a thabhairt ar fhachtóirí ábhartha eile a eascraíonn i gcúinsí aonair.

Is mac léinn mé, an bhfuil aon choinníollacha maidir le mo rannpháirtíocht sa scéim?

- Ní mór duit a bheith i do mhac léinn cláraithe ag Institiúid ardoideachais agus cruthúnas rollaithe a sholáthar in Institiúid Ardoideachais mar chuid den phróiseas iarratais.
- Caithfidh tú a bheith os cionn 18 mbliana d'aois;
- Ní féidir leat a bheith i do ghaol leis an tionónta;
- Níor cheart go raibh tú rannpháirteach in iompar frithshóisialta.

Cad é stádas an chomhaontaithe a rinneadh idir an tionónta agus an mac léinn chun seomra a ligean ar cíos faoin scéim seo?

- Is Comhaontú Ceadúnais an comhaontú a dhéantar idir an tionónta agus an mac léinn faoin scéim seo. Ciallaíonn sé seo cead chun fanacht arna dheonú ag an tionónta le cead roimh ré ón údarás áitiúil.
- Ní thugann socrú ceadúnais faoin scéim stádas tionóntachta don mhac léinn.
- Níl an mac léinn atá ag fáil seomra ar cíos ina pháirtí sa chomhaontú tionóntachta idir an t-údarás áitiúil agus an tionónta, agus níl aon chearta comharbais ag an mac léinn maidir leis an tionóntacht.
- Féadfaidh an tionónta an comhaontú ceadúnais a chúlghairm tráth ar bith, faoi réir tréimhse fógra réasúnach.
- Féadfaidh an t-údarás áitiúil a iarraidh freisin ar an tionónta an comhaontú ceadúnais a chúlghairm, mar shampla chun troid in éadan iompar frithshóisialta, nó i gcásanna plódaithe.
- Tá an tionónta freagrach as aon iompar frithshóisialta ar thaobh aon áititheora ina dteach.

Cad é fad an chomhaontaithe ceadúnais faoin scéim seo?

- Féadfaidh an tionónta an seomra nó na seomraí cuí a ligean ar cíós faoi cheadúnas ar feadh bhliain acadúil an mhic léinn.
- Féadfar an socrú leis an mac léinn ceadaithe a fhadú do na blianta acadúla ina dhiaidh sin, faoi réir faomhadh sainráite an údaráis áitiúil roimh ré do gach bliain acadúil ina dhiaidh sin.
- Féadfaidh údarás áitiúil diúltú síneadh a chur leis an socrú le cinneadh den sórt sin faoi réir achomhairc.

An mbeidh an mac léinn rannpháirteach faoi réir ghrinnfhiosrúcháin an Gharda Síochána?

Féadfaidh mac léinn ar mian leo páirt a ghlacadh sa scéim a bheith faoi réir ghrinnfhiosrúcháin an Gharda Síochána.

Cé mhéad cíosa is féidir leis an tionónta a ghearradh ar an mac léinn?

- Is féidir leis an tionónta cinneadh a dhéanamh faoin méid cíosa a ghearrfar ar an mac léinn faoin scéim seo. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, áfach, go dtagann an scéim seo faoi [Scéim Faoiseamh ar Sheomra a Ligean ar Cíós na gCoimisinéirí Ioncaim](#) chun críocha cánach.
- Faoi théarmaí na scéime na gCoimisinéirí Ioncaim is féidir le tionónta údaráis áitiúil rannpháirteach suas le €14,000 in aghaidh na bliana a fháil saor ó cháin. Má sháraítear an tairseach €14,000 beidh méid iomlán an chíosá inchánach. Is féidir tuilleadh faisnéise ar Scéim Faoisimh Seomra a Ligean ar Cíós na gCoimisinéirí Ioncaim a fháil anseo.
- Nuair is infheidhme, ba cheart do thionóntaí a chinntiú freisin go bhfuil siad ag cloí le téarmaí agus coinníollacha Chárta Leighis na Roinne Coimirce Sóisialaí agus FSS.

Conas a rachaidh rannpháirtíocht sa scéim i bhfeidhm ar an gcíós a íoctar leis an údarás áitiúil?

- Tá aon ioncam breise a fhaigheann tionónta údaráis áitiúil de bhun rannpháirtíochta sa scéim ináirithe chun an cíós a íocann siad leis an údarás áitiúil a ríomh.
- Beidh an tionónta faoi réir athbhreithniú cíosa ag teacht leis an Scéim Cíosa Dífreálach atá i bhfeidhm ag an údarás áitiúil chun aon ioncam breise a fhaightear trí sheomra a fháil ar cíós faoin scéim seo a chur san áireamh.

- Níl ioncam an mhic léinn inmheasúnaithe chun críocha cíosa difreálach a ríomh.

An féidir le mac léinn a cháiligh don Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (ÍCT) páirt a ghlacadh sa Scéim?

Is féidir, is féidir le mic léinn atá cáilithe le haghaidh ÍCT a n-íocaíocht ÍCT a úsáid chun ranníocaíocht a dhéanamh i dtreo an chíosa atá iníoctha leis an tionónta chun seomra a fháil ar cíos faoin scéim seo. Tá tuilleadh sonraí faoin ÍCT agus na riachtanais do mhic léinn agus do thionónta araon ar fáil ó d'údarás áitiúil.

An féidir seomra a ligean ar cíos do bhall teaghlaigh faoin Scéim seo?

- Ní féidir. Ní féidir leis an mac léinn a bheith ina bhall teaghlaigh, nó caidreamh a bheith acu leis an tionónta cónaitheach nó ina bhall de theaghlach an tionónta, agus caithfidh síad dearbhú a shíniú chuige sin.
- Féadfaidh na daoine seo iarratas a dhéanamh chun cónaí sa réadmhaoin faoi chead reatha na n-údarás áitiúil chun cónaí/cuimsiú ar nósanna imeachta an chuntais chíosa. Déan teagmháil le d'údarás áitiúil le do thoil chun tuilleadh sonraí a fháil maidir leis an gceart chun cónaithe.

An féidir achomharc a dhéanamh in aghaidh chinneadh údaráis áitiúil diúltú d'iarratas ar rannpháirtíocht sa chlár?

Is féidir, féadfaidh iarratasóirí, an tionónta nó an mac léinn nó an dá cheann, achomharc a dhéanamh in aghaidh chinneadh údaráis áitiúil diúltú d'aon iarratas faoin scéim seo. Déan teagmháil le d'údarás áitiúil le do thoil chun tuilleadh eolais a fháil ar an bpróiseas achomharc atá i bhfeidhm.

Cad a tharlaíonn nuair a scoireann an tionónta a dtionóntacht nó nach bhfuil gnáthchónaí orthu sa réadmhaoin a thuilleadh?

- Cuirtear deireadh leis an gcomhaontú ceadúnais seo go huathoibríoch nuair a thagann deireadh leis an gcomhaontú tionóntachta idir an tionónta cónaitheach agus an t-údarás áitiúil agus/nó nuair nach bhfuil gnáthchónaí ar an tionónta cónaithe a thuilleadh sa réadmhaoin.
- Ní thugann seomra a ligean ar cíos faoin scéim seo stádas tionóntachta nó aon chearta áitíochta don mhac léinn – níl na daoine sin ina bpáirtithe sa chomhaontú tionóntachta idir an t-údarás áitiúil agus ní bheidh aon chearta comharbais acu maidir leis an tionóntacht.

An bhfuil costais fónais agus costais eile san áireamh sa chíos a íocann an mac léinn chun seomra a ligean ar cíós?

Is leis an tionónta amháin iad ranníocaíochtaí i leith fónais, fuinnimh agus costais eile nó má chuirtear na costais seo san áireamh sa chíos a íocann an mac léinn. Ar an gcaoi chéanna, is ábhair don tionónta cónaithe amháin iad taiscí ráthaíochta. Níl aon ról ag an údarás áitiúil maidir leis seo.

Cad a tharlaíonn má éiríonn díospóid idir an tionónta agus an mac léinn?

- Is faoin tionónta amháin atá sé idirghabháil a dhéanamh ar aon díospóidí idir an tionónta agus an mac léinn. Níl aon ról ag an údarás áitiúil maidir leis seo.
- Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach bhfuil an mac léinn faoi réir na gceart agus na n-oibleagáidí tionónta dá bhforáiltear sa reachtaíocht um Thionóntachtaí Cónaithe agus nach bhfuil an comhaontú ceadúnais i bhfeidhm faoi réir rialacháin ag an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe agus nach bhfuil rochtain ag an mac léinn ar sheirbhís réitigh díospóide an RTB.